

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yaklaşım ve Yöntemler Kitap İncelemesi

Approaches and Methods in Teaching Turkish as a Foreign Language

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yaklaşım ve Yöntemler. Latif İLTAR, Cihat Burak KORKMAZ (Ed.) Ankara, Pegem Akademi, 2023, 220 Sayfa, ISBN: 978-625-6357-67-9

Rukiye KALIN*

Anahtar kelimeler

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yöntem ve teknik

Keywords

Teaching Turkish as a foreign language, method and technique

Ülkemizde son yıllarda özellikle artmakta olan ilgi sayesinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimine de ilgi ve ihtiyaç artmıştır. Bu kapsamda bu alandaki eğitim-öğretim faaliyetleri de ivme kazanmıştır. Bir yabancı dilin öğretiminde en önemli kaynak kullanılan materyallerdir. Bu noktada hedef dilin kendine özgü dil özelliklerini de taşıması gereken materyallerin hazırlanmasında en önemli husus kullanılacak yöntem ve tekniklerdir.

Kitabın editörleri Dr. Latif İLTAR ve Dr. Cihat Burak KORKMAZ'ın da ön sözde belirttiği üzere bir yabancı dilin öğretiminde kullanılan ve faydalı olan yöntem ve teknikler başka bir dilin öğretiminde aynı başarılı sonucu göstermeyebilir. Bu kitap ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kitlenin yaşı, anadili, kültürü, dili

Başvuru/Submitted: 22.09.2023 • Revizyon Talebi/Revision Requested: 02.10.2023 •

Son Revizyon/Last Revision Received: 10.11.2023 • Kabul/Accepted: 27.11.2023 • Online Yayın/Published Online: 22.12.2023

Sorumlu yazar/Corresponding author: Rukiye KALIN (Yüksek Lisans Öğrencisi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, İstanbul, Türkiye E-posta: r_aydn@outlook.com, ORCID: 0009-0001-5552-5096

Atıf/Citation: Kalin, R (2023). "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yaklaşım ve Yöntemler Kitap İncelemesi. *Dilbilim Dergisi - Journal of Linguistics*, 40, 97-103. <https://doi.org/10.26650/jol.2023.1364549>

öğrenme amacı, yeterlilikleri ve sınırlılıkları gibi özellikleri göz önünde bulundurularak hangi yöntem ve tekniğin daha faydalı olabileceği konusunda bilgi sağlanmaya çalışılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına katkı sağlamayı ilke edinmiş eğitimci, öğrencilere, Türkçe sevdalılarına ve alanda çalışanlara faydalı olması amacıyla hazırlanan bu kitap, halihazırda yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikleri olumlu ve olumsuz yönleriyle ele almaktadır.

Dr. Cihat Burak KORKMAZ ve Dr. Latif İLTAR'ın editörlüğünde hazırlanan bu eser “Ön Söz” ve “Sonuç” hariç on dört bölümden oluşmaktadır. Bu başlıklar şu şekildedir:

- Doç. Dr. Efecan KARAGÖL, Dr. Öğr. Üyesi Dilek YILDIRIM BİRGEN,
- *Dîvânu Lugâti't-Türk'te Kullanılan Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*” (s. 1-11)
- Öğr. Gör. Dr. Melike ERDİL , “Doğal Yaklaşım” (s. 13-22)
- Dr. Kürşat İLGÜN, “Kültürlerarası Yaklaşım” (s. 25-39)
- Doç. Dr. Umut BAŞAR, “İletişimsel Yaklaşım” (s. 43-54)
- Doç. Dr. Emrah BOYLU, “Eylem Odaklı Yaklaşım” (s. 57-68)
- Doç. Dr. Kübra ŞENGÜL, “Bilişsel Kod Öğrenme Yaklaşımı” (s. 71-77)
- Dr. Cihat Burak KORKMAZ, “Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi” (s. 83-98)
- Doç. Dr. Önder ÇANGAL, “İşitsel- Dilsel Yöntem” (s. 103-113)
- Dr. Latif İLTAR, “Doğrudan Yöntem” (s.117-130)
- Dr. Dilek KOCAYANAK, “İşitsel-Görsel Yöntem” (s. 133-144)
- Doç. Dr. Mehmet Emre ÇELİK, “Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi” (s. 147-159)
- Dr. Neşe KARA ÖZKAN, “Sessiz Yol Yöntemi” (s. 163-179)
- Dr. Öğretim Üyesi Ahmet AYCAN, “Telkin Yöntemi” (s. 181-195)
- Dr. Tarkan DEMİR, “Seçmecî Yöntem (Eklektik Yöntem)” (s. 199-212)

“*Dîvânu Lugâti't-Türk'te Kullanılan Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*” ismini taşıyan ilk bölüm Doç. Dr. Efecan KARAGÖL ve Dr. Öğr. Üyesi Dilek YILDIRIM BİRGEN tarafından yazılmıştır. Kitabın bu bölümünde *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün yazılma amacı, yapısı, içeriği, yabancı dil öğretimi açısından işlevi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimine dair genel ilkeleri ele alınmaktadır. Kaşgarlı Mahmüt'un *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ü yazma amacının Araplara Türkçe öğretmek ve Türkçenin Arapça gibi zengin bir dil olduğunu göstermek olduğu ifade edilmekte ve “yumuşak güç” unsurlarını nasıl ele aldığı anlatılmaktadır. *Dîvânu Lugâti't-Türk*, “Türk dillerini toplayan kitap” olarak tanımlanmakta, ansiklopedik bir sözlük olarak nitelendirilmekte ve eserin bölümleri hakkında bilgi verilmektedir. Bölümün devamında ise *Dîvânu Lugâti't-Türk* yabancı dili öğretimi açısından ele alınmakta ve eserde dil bilgisi çeviri yönteminin izlerini gösteren örnekler paylaşılmaktadır. Bölümün son kısmında ise *Dîvânu Lugâti't-Türk*'ün öğrencilerin bildiği sözcüklere dayanarak yeni cümleler kurması, dil ile kültürün de verilmesi gibi ilkeleri barındırdığı açıklanmakta, eserin en önemli özelliğinin sözcük öğretimini ön plana çıkarmak olduğu ve Kaşgarlı Mahmüt'un Türkçeyi sözcüklerle ve halk edebiyatı ürünleriyle öğretmeyi hedeflediği vurgulanmaktadır.

Öğr. Gör. Dr. Melike ERDİL tarafından yazılan ikinci bölüm “Doğal Yaklaşım” adını taşımaktadır. Bu bölümde doğal yaklaşımın ne olduğu, hedefleri, varsayımları, ilkeleri ve özellikleri anlatılmış olup ayrıca yabancı dil sınıflarının özelliklerinin, eğitimci ve öğrenci niteliklerinin, yabancılara Türkçe öğretiminin doğal yaklaşımda nasıl ele alınması gerektiğinden bahsedilmiştir. Doğal yaklaşım "Dilin doğal ortamına müdahale etmeden hedef dilde iletişim kurmayı amaçlayan bir yaklaşım." şeklinde tanımlanmış olup yabancı dil olarak Türkçe sınıflarında öğretmenlerin rehber pozisyonunda kalarak öğrencilerin Türkçe konuşmalarını teşvik eden etkinlikler düzenlemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu etkinlikler tanışma, alışveriş yapma, adres bilgisi sorma gibi hayatın içinden örnekler şeklinde olabilir. A1 ve A2 başlangıç seviyelerindeki öğrencilerin motivasyonlarını olumsuz etkilememek adına cümle kurmaya zorlamamak gerektiğinin altı çizilmiştir.

“Kültürlerarası Yaklaşım” ismini taşıyan üçüncü bölüm Dr. Kürşat İLGÜN tarafından kaleme alınmıştır. İlgün bu bölümde kültürler-arası yaklaşımı açıklamak için dil-kültür ilişkisi ve kültürel yeterlilik kavramları üzerinde durmuştur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kültür ve kaynak kültür öğelerinin yansıtıldığı bir öğretim ortamı oluşturmanın esas olması gerektiğini söyleyen İlgün bu bölümde kültürler arası yaklaşıma dair ders öğretim uygulamalarına da yer vermiştir. Ele aldığı konunun anlaşılması için kültürel öğeler ve alt öğelere dair tablolarla görsel destek sağlamış; kültürlerarası yaklaşıma dönük otantik materyal, karıştırılmış cümleler, dil oyunları, resimli uzun hikâyeler, rollü oyunlar gibi iletişim odaklı teknikler paylaşmıştır. Kültürel öğeler günlük yaşam, kişiler arası ilişkiler, değerler, eğitim, edebiyat, sanat, müzik, gelenekler, folklor, sosyal yaşam, coğrafya ve mekân gibi unsurları kapsamaktadır. Kitabın bu bölümünde kültürlerarası yaklaşıma uygun hazırlanmış örnek etkinlik planının paylaşılmasının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “Kültürlerarası Yaklaşım” tekniğinden yararlanmak isteyen eğitimcilere son derece faydalı olacağı düşünülmektedir.

Doç. Dr. Umut BAŞAR tarafından kaleme alınan dördüncü bölüm “İletişimsel Yaklaşım” adını taşımaktadır. Kitabın bu bölümünde yabancı dil öğretiminde en sık başvurulan yaklaşımlardan biri olarak nitelendirilen iletişimsel yaklaşım "dil öğretiminde otantiklik aracılığıyla öğrencilerin gerçek ve doğal yaşamda başvuracakları dil becerilerine dayalı tüm etkinliklerin aktarımında daha anlaşılabilir, motivasyon güçlendirici, iletişimi esas alan ve öğrenci özerkliğine dayanan bir süreç" olarak tanımlanmaktadır. Kitabın bu bölümünde Diller için Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı (Türkiye Maarif Vakfı, 2019) kazanımları baz alınarak iletişimsel yaklaşımla hazırlanmış etkinlik örnekleri derste uygulanmaya hazır hâlde paylaşılmıştır.

“Eylem Odaklı Yaklaşım” adını taşıyan beşinci bölüm Doç. Dr. Emrah BOYLU tarafından kaleme alınmıştır. Boylu bu bölümde “Yabancı dil öğrenimi hızlı ve etkili bir şekilde nasıl gerçekleşir?” sorusunun yanıtını vermektedir. Eylem odaklı yaklaşım dili kullanan ve öğrenenleri sadece dilsel görevleri yerine getirenler olarak değil belirli bir eylem alanı içinde hedef dili kullanarak bir görevi başarıyla tamamlayan sosyal aktörler olarak görmektedir. Eylem odaklı yaklaşımın zemini bu bölümde 21. yüzyıl ve Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni ile

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı üzerine oturtulmaktadır. İletişimsel ve eylem odaklı yaklaşım arasındaki farklar tablo hâlinde verilmiştir ve eylem odaklı yaklaşımda görev döngüsü üzerinde durulmuştur. Eylem odaklı yaklaşımda dil öğrenenlerin bilişsel yetkinlikleri ile eylem odaklı yaklaşımın temel ilkeleri öğrenci, öğretmen, sınıf, ders materyali, dilsel yetenekler, etkinlikler kazanımlar ve değerlendirme unsurları üzerinden anlatılmıştır.

Doç. Dr. Kübra ŞENGÜL tarafından yazılan altıncı bölüm “Bilişsel Kod Öğrenme Yaklaşımı” adını taşımaktadır. Bu bölümde dil bilgisi çeviri yönteminin uzun yıllar devam eden ağırlığına karşın teknoloji ve sanayi alanında meydana gelen hızlı gelişmeler ve işitsel dilsel yöntem eleştirileri sonucunda Caroll (1964) ve Chastain (1969) tarafından bilişsel kod öğrenme yaklaşımının ortaya çıkarılışı anlatılmaktadır. Bilişsel kod öğrenme yaklaşımında ikinci dil öğreniminde dil kurallarının bir kod şeklinde ve kural tabanlı sistem ile verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu bölümde bilimsel kodla öğrenme yaklaşımının özellikleri, ilkeleri ve uygulanma şekli detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Bilişsel kod öğrenme yaklaşımında öğrencilerin dil becerilerinde yer alan soru sorma, rica, emir gibi alt becerileri gerçek iletişim etkinliklerine katılmadan önce öğrenmesi gerektiği söylenmektedir.

“Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi” isimli yedinci bölüm kitabın editörlerinden Dr. Cihat Burak KORKMAZ tarafından kaleme alınmıştır. Dil bilgisi çeviri yönteminin temel prensiplerini, niteliklerini ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tekniğin uygulanma aşamasında takip edilmesi gereken incelikleri anlatmaktadır. Bu bölümde dil bilgisi çeviri yöntemine uygun öğretim seti örneği ve dil bilgisi çeviri yönteminin işlevsel şekilde kullanımına dair etkinlik örnekleri verilmektedir. 40+40 dakikalık iki ders saatine ait bu örnek ders planlarının paylaşılması öğrenciler için son derece faydalıdır.

Doç. Dr. Önder ÇANGAL tarafından ele alınan sekizinci bölüm “İşitsel-Dilsel Yöntem” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde işitsel-dilsel yöntemin ne olduğu, öğrencilerin ve öğrencilerin yöneme göre konumu detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Türkçede “ordu yöntemi, kulak-dil alışkanlığı yöntemi, işitme söyleme yöntemi” gibi isimlerle de adlandırılan işitsel-dilsel yöntem dinleme ve konuşma becerilerini merkeze koyar; öğrenmenin taklit ve ezberleme yoluyla gerçekleştiğini söyleyerek dil öğretiminde dil bilgisinden ziyade günlük dilde en çok kullanılan yapı ve deyimleri içeren diyalogların öğretilmesi gerektiğini savunur. İşitsel-dilsel yöntemde öğreticinin pozisyonunun daha anlaşılır olması adına örnek bir diyalog verilmiştir. Bu bölümde işitsel-dilsel yöntemde anlamlı diyaloglarla dilin öğrencilere verilmesinin öneminden dolayı dizi ve film kullanımından yararlanılması vurgulanmış olup yöntemin diğer bir materyali olan şarkılar için bir liste paylaşılmıştır. İşitsel-dilsel yöneme uygun ders uygulaması örneği de yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin kullanımına sunulmuştur. Öneriler kısmı ile öğrencilere yol gösterilmeye çalışılmıştır.

“Doğrudan Yöntem” başlığını taşıyan dokuzuncu bölüm kitabın editörlerinden Dr. Latif İLTAR tarafından yazılmıştır. Bu bölümde İltar doğrudan yöneme temel oluşturan düşünceyi, yöntemin uygulanmasında gerekli olan ilkeleri, yöntemin uygulanmasına ilişkin yönergeleri ve doğrudan yöntemle ilgili eleştirileri anlatmaktadır. Dolaysız yöntem, düzvarım yöntemi,

direkt yöntem olarak tanımlanan doğal yöntem bilgi işleme modeli üzerinden anlatılmıştır. Bu bölümde yöntemlerin teorik bilgisinden çok uygulamada nasıl işleyeceğine dair bilgiler verildiği görülmektedir. Doğrudan yöntem öğretim süreçlerinde uygulanırken öğreticinin dikkat etmesi gereken yönergeler on üç madde hâlinde verilmiştir.

“İşitsel-Görsel Yöntem (Credif/St. Cloud Yöntemi)” başlıklı onuncu bölüm Dr. Dilek KOÇAYANAK tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölüm işitsel-görsel yöntemin geliştirilme amacını detaylı bir şekilde açıklayarak yöntemin tarihî gelişimi ile başlamaktadır. Bölümün devamında ise işitsel-görsel yöntem ile ders işleme adımlarının nasıl olması gerektiğinin farklı bilim insanlarınca nasıl ele alındığı anlatılmakta, bu aşamalar detaylı bir şekilde açıklanmakta ve yöntemin uygulanmasında önemli bir yere sahip olan teknolojik aletlerden ve kullanım şekillerinden bahsedilmektedir. İşitsel- görsel yöntemde konuşma ve dinleme becerisinin önemi açıklanmakta ve dilbilgisi ve kelime çalışmalarının işitsel-görsel yöntemde nasıl öğretildiği anlatılmaktadır. Bölümün sonunda ise işitsel-görsel yöntemin güçlü yanları ile bu yöntem ile ilgili yapılan eleştirilere gerekçeleriyle yer verilmektedir.

Doç. Dr. Mehmet Emre ÇELİK tarafından ele alınan on birinci bölüm “Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi” başlığını taşımaktadır. Dr. James J. Asher tarafından geliştirilen ve hedef dilin öğrenimi için öğrencilerin ana dili dillerini edinme süreçlerinin göz önünde bulundurulması gerektiğini savunan tüm fiziksel tepki yöntemi konuşma ve eylem odaklıdır. Yöntemin olumlu ve olumsuz yanları detaylı bir şekilde açıklanmakta ve yöntemin yetişkinler ile çocuklar üzerindeki farklılıklarından bahsedilmektedir. Bu bölümde tüm fiziksel tepki yöntemin uygulama aşamasında kullanılabilir sekiz adet etkinliğe ve uygulama adımlarına yer verilmiştir. Bölümün sonunda ise tüm fiziksel tepki yöntemi doğrultusunda hazırlanmış yaş düzeyi, sınıf, beceri, konu, kazanım, materyal ve süreci detaylı bir şekilde gösteren örnek ders planlarına yer verilmiştir.

“Sessiz Yol Yöntemi” başlığıyla ele alınan on ikinci bölüm Dr. Neşe KARA ÖZKAN tarafından yazılmıştır. Özkan bu bölümde sessiz yol yönteminin kuramsal zeminini açıkladıktan sonra yöntemin kurucusu olan Gattegno’ya göre dört aşamalı öğrenme adımlarını ve yöntemin üç temel ilkesini açıklamaktadır. Bu bölümde sessiz yol yöntemi tümevarımsal bir yaklaşımla öğretmenin öğrenciye yol gösterdiği ama öğrencinin taklit etmeden kendi ürünlerini ortaya koyduğu sözel becerileri geliştirmeye yönelik bir yöntem olarak ifade edilmekte ve bu doğrultuda öğretimin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğinden ve ders materyallerinden bahsedilmektedir. Yöntemin unsurları olan sessizlik ve farkındalık kavramlarının yöntemin uygulama aşamasında nasıl bir öneme sahip olduğu anlatılmaktadır. Ayrıca yöntemde öğretmenlerin rolünün öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluklarını almalarını sağlamak olduğu vurgulanmaktadır. Bölümün son kısmında ise yöntemin artı ve eksi yönlerine değinilmiştir. Buna göre öğrenci merkezli bir bakış açısıyla öğrencilerin keşfederek öğrendikleri bilgiyi kalıcı hale getirmelerini sağlamak gibi olumlu yönleri olan sessiz yol yönteminin öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz ardı etmesi gibi eksi yönleri de bulunmaktadır. Ayrıca yazıya yöntemin uygulanışını gösteren 60 dakikalık bir ders planı da eklenmiştir. Bu ders planının yöntemin anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kitabın on üçüncü bölümü olan “Telkin Yöntemi” Dr. Öğretim Üyesi Ahmet AYCAN tarafından kaleme alınmıştır. Aycan bölüme yöntemin geliştirilme sürecini ele alarak başlamış telkin yönteminin genel özelliklerinden bahsetmiştir. Farklı duyuşsal engellere sahip öğrencilerin sınıf ortamında telkin yöntemiyle rahatlatılarak öğrenmelerinin gerçekleştirilebileceğini savunan yöntemin UNESCO tarafından değerlendirme ve tavsiye edilme sürecinden de bahsetmektedir. Bu bölümde telkin yönteminde öğretmenin sahip olması gereken özelliklere ve öğrencilerin kaygı durumunun iyileştirilmesi için oluşturulması gereken sınıf düzenine ve kullanılan materyallere yer verilmektedir. Ayrıca telkin yöntemiyle öğrencinin nasıl güdülenmesi gerektiği, hata yaptığında geri bildirim şekli, ders kitabında yer alan etkinliklerin nasıl işlenmesi gerektiği anlatılmaktadır. Telkin yöntemine yöneltilen eleştirilerden sonra yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sıklıkla kullanılmadığı ancak uygun şartlar sağlandığında bu yöntemin kullanılabilirliği vurgulanmaktadır. Bölümün sonunda telkin yöntemine dair B1 düzeyinde örnek ders işleyişine yer verilmiştir. Söz konusu örneğin alanyazındaki ihtiyacı gidermekte faydalı olacağı düşünülmektedir.

Kitabın on dördüncü ve son bölümü olan “Seçmeci Yöntem (Eklektik Yöntem)” Dr. Tarık DEMİR tarafından yazılmıştır. Seçmeci yöntemin temelinde postmodernist bir anlayış yatmaktadır. 20. yüzyılda Sigmund Freud ve Albert Einstein’ın çağ atlatan çalışmaları, uçak, helikopter, radyo ve telefonun icadı ile Balkan, Traplusgarp, I. ve II. Dünya Savaşlarının sonucunda yaşanan sosyolojik ve teknolojik gelişmeler sayesinde özgürlük, rasyonellik ve evrensellik gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Bu anlayış psikoloji, eğitim ve dil öğretim sürecine de yansımış ve tek bir iyi yöntem yerine var olan yöntemlerin kuvvetli yanlarının bir araya getirildiği bir daha iyi bir metot arayışının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu arayış neticesinde ortaya çıkan seçmeci yöntem -bir diğer adıyla eklektik yöntem- var olan yöntemlerin bilimsel birikimini ve geliştirilme süreçlerini yok saymak yerine onları sorgulayarak en iyi yanlarını seçmektedir. Bu bölümde seçmeci yöntemin teknik ve yaklaşım terimlerinin ne olduğu üzerinde detaylıca durulmuş seçmeci yöntemin uygulanabilmesi için hakkında donanımlı olunması gereken yöntemler tekrar kısa ve öz bir şekilde anlatılmıştır. Seçmeci yöntemde öğretmenin dil öğretim yöntemlerinin tamamına hakim olması beklenilmektedir. Ayrıca yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunda seçmeci yöntemin nasıl uygulanması gerektiğine dair bilgiler eğitimciler için faydalı olacak şekilde paylaşılmıştır.

Yöntem ve tekniklere dair bölümlerin ardından eser kaynakça, editör ve yazarlar hakkında bilgi verilerek tamamlanmıştır. Dil öğretiminde öğretmenin öğrencilerinin seviyesine ve ilgi alanlarına uygun materyaller kullanması ve onları derse güdüleyebilmesi büyük bir öneme sahiptir. Öğretim materyalleri doğru yaklaşım ve yöntem ile öğrenci seviye ve ilgi alanlarına uygun bir şekilde tasarlanıp uygulandığında etkili sonuçlar doğurur. Bu bağlamda bu kitap yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin derslerini planlamalarında bir el kitabı işlevi görerek bu alandaki eksikliği giderecektir. Öğrenmenin kalıcı ve keyifli bir şekilde gerçekleşmesinin formülü olan yaklaşım ve yöntemler bu kitap sayesinde detaylı bir biçimde aktarılmıştır ancak

kitapta bazı bölüm sonlarında verilen örnek ders planlarının diğer bölümlerde ele alınan yaklaşım ve yöntemler için de eklenmesinin tekniklerin doğru bir şekilde uygulanmasında eğitimcilere daha çok ışık tutacağı düşünülmektedir. Söz konusu yaklaşım ve yöntemlerin anlaşılmasında teoriden ziyadeye uygulamaya yönelik içeriklerin sayısının artırılmasının daha isabetli olacağı düşünülmektedir. Genel olarak bakıldığında söz konusu eser için mutfağında yer eğitimcilere sağlayacağı fayda açısından son derece kıymetlidir. Bu bağlamda bu eseri bizlere kazandıran Sayın Dr. Latif İLTAR ve Dr. Cihat Burak KORKMAZ'a teşekkürü bir borç bilirim.

